

In de haarvaten van de maatschappij

Maatschappelijk jaarverslag 2015

Maatschappelijk jaarverslag 2015

Werkpas Holding b.v.

Inhoudsopgave

	Voorwoord	3
1.	Werkpas Holding b.v.	4
	Onmisbare partner in het sociaal domein	
2.	Pasmatch Personeelsdiensten b.v.	6
	Re-integratie en arbeidsbemiddeling	
	Bestuurlijk: Joyce Langenacker	7
	Praktijkverhaal: Margriet Kuiper	8
	Praktijkverhaal: Martin Hasselbaink	10
3.	Werkdag b.v.	12
	Dagbesteding gericht op persoonlijke ontwikkeling	
	Bestuurlijk: Gerard Kuipers	13
	Praktijkverhaal: Caroline van den Broek	16
4.	Leerwerkbedrijven Kennemerland b.v.	18
	Perspectief voor risicojongeren	
	Bestuurlijk: Merijn Snoek	19
	Praktijkverhaal: Michel Kaspers	23
5.	Werkbedrijf Haarlem b.v.	24
	Kringloopcentra en buurtbedrijven	
	Bestuurlijk: Cora-Yfke Sikkema	25
	Praktijkverhaal: Coba van Soest	27
	Praktijkverhaal: Joanne Jalimsing en Winfred Aulbers	28
	Colofon	31

Voorwoord

Per 1 januari 2015 is Werkpas Holding b.v. een zelfstandig bedrijf. Hierin zijn alle niet-WSW-gebonden bedrijfsactiviteiten van het 'oude Paswerk' ondergebracht. Werkpas Holding b.v. heeft vier werkmaatschappijen die actief zijn op het snijvlak van WMO, Participatiewet, Jeugdwet en onderwijs. Het bedrijf staat daarmee in midden in de samenleving van de regio Zuid-Kennemerland ofwel 'in de haarvaten van de maatschappij'.

Werkpas Holding b.v. is eigendom van de gemeenten Haarlem (90%) en Zandvoort (10%). Maar het is nadrukkelijk onze wens dat elke – onder de holding vallende – werkmaatschappij voor alle gemeenten binnen de hele regio Zuid-Kennemerland werkt en blijft werken. Dat gebeurt op zakelijke basis, maar niet minder bevlogen dan in het verleden het geval was en dan voor de eigenaarsgemeenten gebeurt.

De start van Werkpas Holding b.v. is goed verlopen. Wij geloven in de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening op de beleidsgebieden. Wij geloven ook in de samenhang van de verschillende beleidsgebieden. En wij zijn blij met de budgetneutrale exploitatie van Werkpas Holding b.v.

Graag bieden wij u het eerste Maatschappelijk jaarverslag van Werkpas Holding b.v. aan. Wij ondernemen hiermee een poging om u te informeren over de breedte van de bedrijfsactiviteiten. Alles is gericht op mensen en werk, omdat wij geloven dat werk meer is dan werk. Talenten ontdekken, een sociale werkomgeving bieden, de deuren naar wijken en maatschappij openen en natuurlijk de productieve capaciteiten zo veel mogelijk benutten. Naast veel feiten over alle activiteiten staan in dit verslag interviews met vier bestuurders en praktijkverhalen van zes van onze medewerkers.

Wij hopen dat u met interesse en plezier dit jaarverslag zult lezen. Deel het vooral ook met anderen, want wij willen niets liever dan dat iedereen weet waar de aandeelhouders en al onze medewerkers elke dag voor staan. Niet voor niets hebben wij dit verslag de titel 'In de haarvaten van de maatschappij' meegegeven.

← Jeroen van Spijk
Wethouder gemeente Haarlem
Voorzitter Aandeelhoudersvergadering

Cees Boon
Algemeen directeur

Gerard Kuipers
Wethouder gemeente Zandvoort
Lid Aandeelhoudersvergadering

1. Werkpas Holding b.v.

Onmisbare partner in het sociaal domein

Actief op snijvlak van Wmo, Participatiewet, Jeugdwet en onderwijs

Werkpas Holding b.v. is per 1 januari 2015 ingericht als een zelfstandige organisatie waarin alle niet aan de uitvoering van de Wsw gerelateerde activiteiten vanuit het 'oude Paswerk' zijn gebundeld. De oorspronkelijke taken van Paswerk als SW-bedrijf zijn na 1 januari 2015 voortgezet onder de vlag van de Gemeenschappelijke Regeling. De overige taken zijn in Werkpas Holding b.v. ondergebracht.

Beleidssterreinen

De activiteiten van Werkpas Holding b.v. raken aan voor gemeenten belangrijke taken op het terrein van de Participatiewet, de Wmo en jeugdzorg. De werkbedrijven binnen Werkpas Holding b.v. leveren een belangrijke bijdrage aan de recent bij gemeenten neergelegde verantwoordelijkheden als gevolg van de decentralisaties in het sociale domein. Hiernaast op pagina 5 is een illustratie van de beleidssterreinen en posities van de werkmaatschappijen weergegeven.

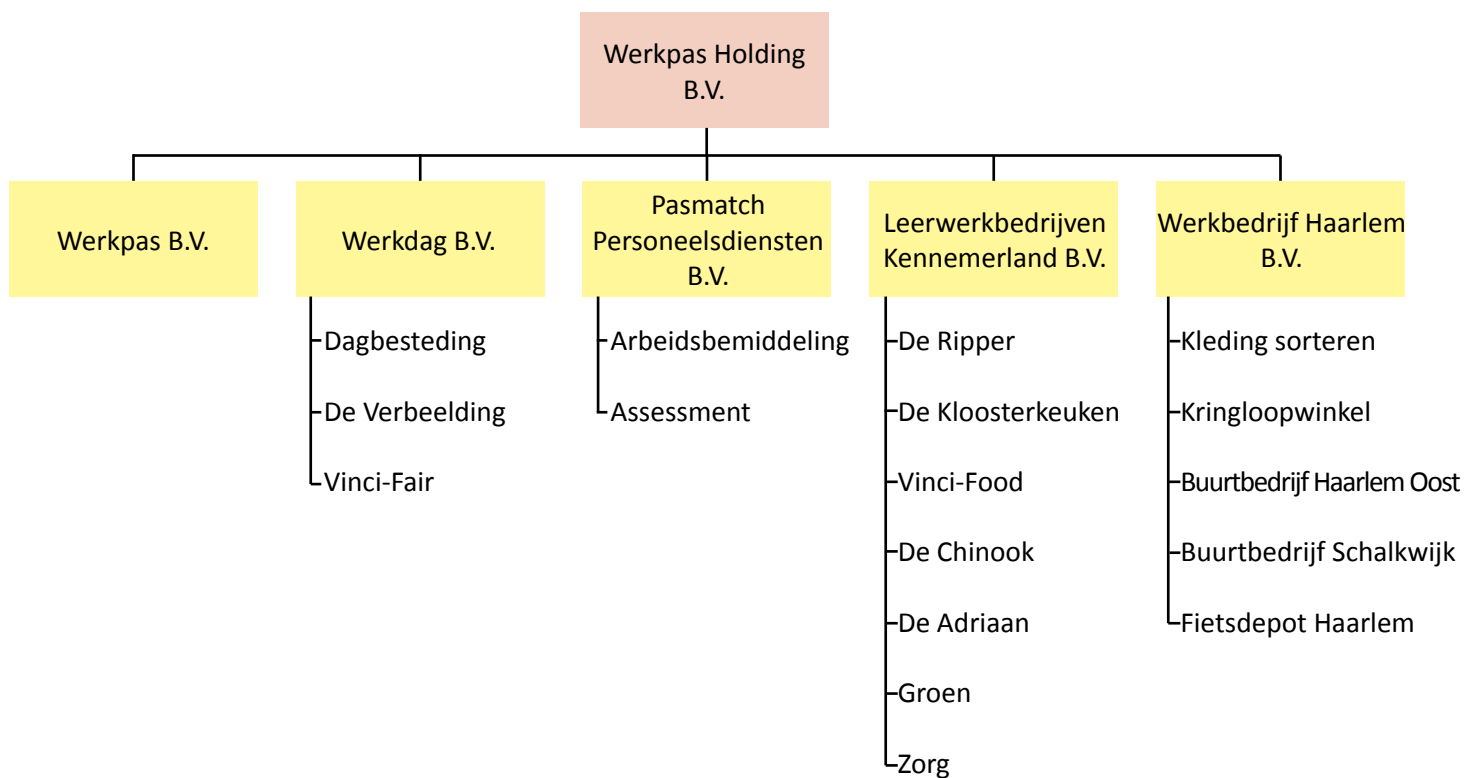
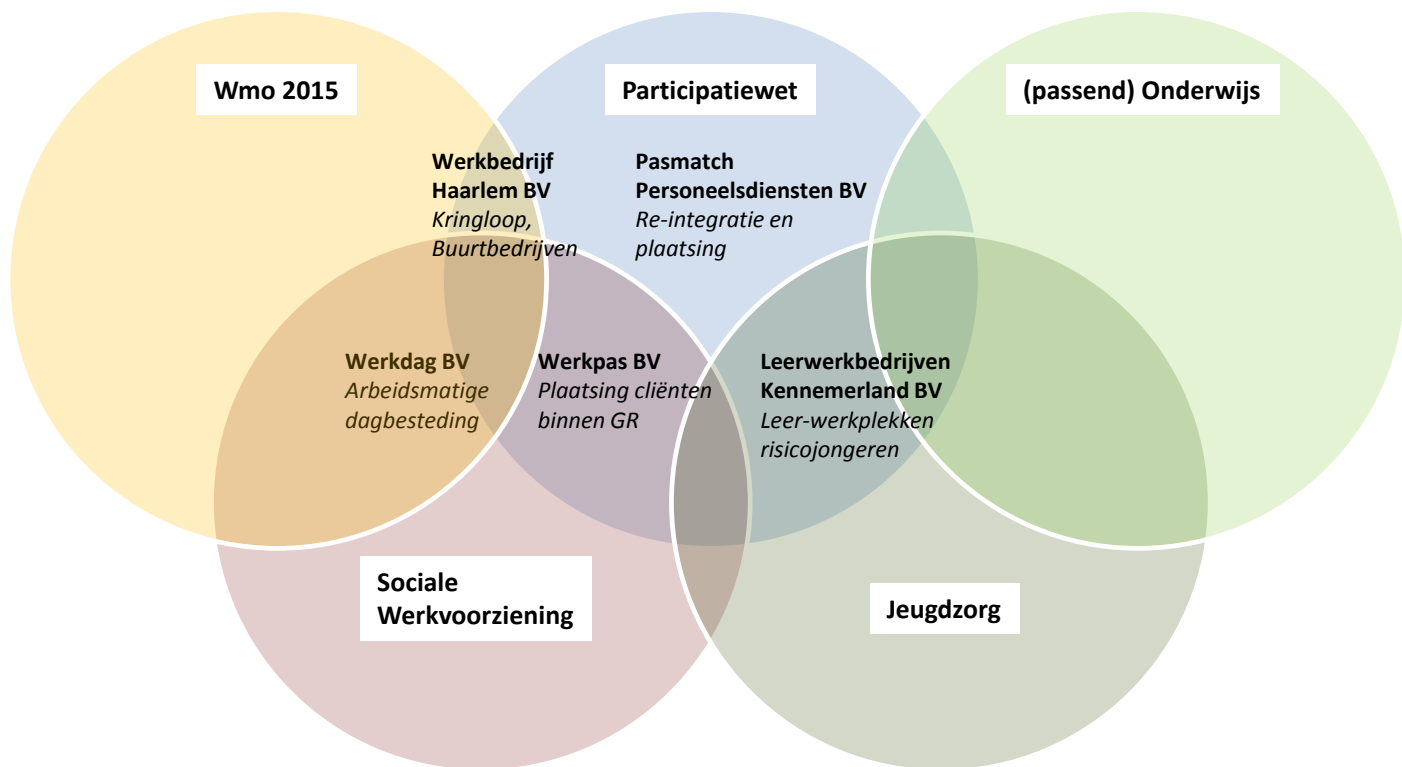
Vier werkmaatschappijen

Werkpas Holding b.v. bestaat uit de volgende activiteiten en daarvoor ingerichte werkmaatschappijen:

1. Re-integratie en arbeidsbemiddeling (Pasmatch Personeelsdiensten b.v.)
2. Arbeidsmatige dagbesteding (Werkdag b.v., project 'De Verbeelding' en Vinci-Fair).
3. Leren en werken voor risicojongeren (Leerwerkbedrijven Kennemerland b.v., 'Perspectief').
4. Kringloopactiviteiten en overige activiteiten gericht op een duurzamere samenleving (Werkbedrijf Haarlem b.v., Kringloopwarenhuis Snuffelmug, Fietsdepot Haarlem en de buurtbedrijven Haarlem-Oost en Schalkwijk).

Organisatiestructuur

Werkpas Holding vormt de koepel van vier werkmaatschappijen met elk een eigen positionering in het sociale domein en aanvullend Werkpas b.v. als een ondersteunende werkmaatschappij die zich richt op de verloning van niet-Wsw-ers aan de vier overige werkmaatschappijen. Hiernaast op pagina 5 is de organisatiestructuur van Werkpas Holding weergegeven.

2. Pasmatch Personeelsdiensten b.v.

Re-integratie en arbeidsbemiddeling

Wat doet Pasmatch?

Pasmatch Personeelsdiensten richt zich primair op het bemiddelen naar werk van mensen die nu in een uitkeringssituatie zitten. Activiteiten richten zich zowel op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt als op mensen die relatief beter bemiddelbaar zijn. Mensen met een profiel passend binnen het doelgroepenregister worden bemiddeld naar een garantiebaan. Pasmatch heeft met alle mensen die op de Wsw-wachlijst stonden per 1 januari 2015, maar na sluiting van de toegang tot de sociale werkvoorziening niet meer konden instromen, een gesprek gevoerd gericht op passende dienstverlening naar zowel werk als richting dagbesteding. Om zijn taken goed te kunnen uitvoeren heeft Pasmatch baat bij een goed inzicht in wie er in de bekende 'kaartenbakken' zitten. Pasmatch neemt daarom deel aan het poortproces van de gemeenten, zodat mensen die een bijstandsuitkering aanvragen direct geïnformeerd worden over de mogelijkheden op het gebied van re-integratie en ondersteuning bij het zoeken van werk.

Kernactiviteiten betreffen onder meer:

- Jobcoaching
- Jobcarving
- Loopbaancoaching
- Assessments
- Outplacements
- Tweede Spoortrajecten
- Allerlei vormen van opleiding en training.

Hoe doet Pasmatch dit?

Pasmatch richt zich niet alleen op mensen die al in de bijstand zitten, maar ook op diegenen die vanuit de WW in de bijstand dreigen te komen. Pasmatch investeert veel energie en menskracht in de samenwerking met het UWV om mensen die in de laatste fase van de WW zitten goed in beeld te krijgen. Mensen die zich melden voor een bijstandsuitkering of mensen die vanuit de WW in de bijstand komen vormen voor Pasmatch een belangrijke doelgroep. Deze doelgroep is voor de gemeenten in de regio zowel maatschappelijk als financieel van groot belang.

De werkwijze van Pasmatch kan worden geschetst aan de hand van de volgende achtereenvolgens te doorlopen stappen:

- Selectie van bijstandsgerechtigden voor een bemiddelingstraject.
 - Vaststellen of iemand snel bemiddelbaar is, relatief snel (binnen zes maanden) of niet.
- Mensen die direct bemiddelbaar zijn, worden opgepakt door een bemiddelingsteam bestaande uit loopbaanbegeleiders en intercedenten. Dit team bemiddelt mensen die bemiddelbaar zijn naar werk na een groepsgewijze intake en vervolgens inzet van sollicitatietraining en eventueel scholing. Het team Assessment richt zich op mensen die relatief snel bemiddelbaar zijn. Van hen wordt een uitgebreide diagnose samengesteld met als resultaat een advies over de beste route naar werk. Scholing en training

maakt vaak onderdeel uit van deze route, waarna het team Bemiddeling de betreffende cliënt overneemt en begeleidt naar werk. Mensen die niet binnen zes maanden bemiddelbaar zijn, worden terugverwezen naar de Sociale Dienst of doorverwezen naar bijvoorbeeld Werkdag voor dagbesteding of een andere vorm van maatschappelijke dienstverlening in Haarlem of omgeving.

Inmiddels is de werkwijze van Pasmatch bijgesteld, in die zin dat ook mensen die minder goed bemiddelbaar zijn in traject worden genomen. Dit verzwaart de opgave waarvoor Pasmatch zich gesteld weet. Per traject zal een bemiddeling naar werk voor mensen in deze groep meer inspanningen vergen.

Pasmatch voert zijn taken uit met 26 medewerkers (22,14 fte) voor management en staf. Daarnaast maakt Pasmatch gebruik van de diensten van vijf medewerkers met een Wsw-indicatie en een medewerker die werkzaam is als uitvloeisel van de zogeheten 14K-banen.

Welke resultaten levert het op?

Pasmatch heeft in 2015 totaal 440 mensen uit de regio vanuit de bijstand bemiddeld naar een betaalde baan. Daarnaast voorziet Pasmatch jaarlijks 200 tot 250 bijstandsgerechtigden van advies over vervolgstappen om uit de bijstand te komen of om

“Ik kan zien dat een succesvolle match niet eenvoudig tot stand komt.”

Joyce Langenacker
Wethouder sociale zaken
Gemeente Haarlem

400 Plaatsingen in de regio

“Pasmatch had in 2015 de opdracht van de regio om 400 werkzoekenden uit de bijstand aan passende banen te helpen. En dat is meer dan gelukt. Ik ben daar blij mee, want daarmee hebben we honderden mensen weer perspectief, een inkomen en een zinvolle invulling kunnen bieden. Werk is nog altijd de beste manier om uit de armoede te komen en mensen weer mee te laten doen in onze samenleving.”

Beter gevonden worden

“Op 1 januari 2015 zijn we de samenwerking op het Werkplein en in het Werkgevers Servicepunt gestart. Gemeenten, UWV en Pasmatch werken nauw samen. Alle professionals op het gebied van arbeidsmarkt en bemiddeling zitten dicht bij elkaar en vullen elkaar goed aan. Natuurlijk werkt dat niet vanaf dag 1 vlekkeloos, maar ik ben voorzichtig positief over de eerste resultaten. Ik kom regelmatig op werkbezoek bij het Werkgevers Servicepunt. Ik kan met eigen ogen zien dat een succesvolle match niet eenvoudig tot stand komt. Intake, assessment, scholing, CV actualiseren, gesprekken met mogelijke werkgevers en natuurlijk begeleiding en nazorg. Arbeidsbemiddeling voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt vraagt specifieke kennis en vaardigheden van de medewerkers van Pasmatch.”

Totaalpakket

“Pasmatch heeft veel ervaring en expertise in de arbeidsbemiddeling voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Die jarenlange ervaring komt goed van pas. Pasmatch heeft een eigen assessmentafdeling. Hier worden kandidaten uitgebreid getest op o.a. discipline, werknemershouding, motivatie en vertrouwen. Daarbij is het meer dan nuttig dat kandidaten ook binnen de diverse afdelingen van zusterbedrijf Paswerk praktijkervaring op kunnen doen. Dat helpt allemaal bij het matchen naar een volwaardige baan.”

Poortmodel

De gemeente Haarlem werkt volgens het Poortmodel. “Werkzoekenden die een beroep op de bijstand moeten doen worden direct gekoppeld aan een medewerker van Pasmatch. Het is de bedoeling om direct af te tasten of het mogelijk is een match te maken. Hoe eerder iemand bemiddeld wordt naar een nieuwe werkgever, hoe beter het is voor iedereen.”

“Weer gemotiveerd om er wat van te maken.”

Margriet Kuiper

Loopbaanbegeleider en
Coördinator bemiddeling
Pasmatch

“We werken met een heel team aan het bemiddelen vanuit de bijstand naar betaald werk. Loopbaanbegeleiders en intercedenten werken samen om mensen weer opnieuw aan werk te helpen. De begeleiders hebben de opdracht om hen klaar te maken voor de arbeidsmarkt. Coachen, trainen, informeren, adviseren. Alles voor het grote doel: duurzame plaatsingen bij werkgevers.” Aan het woord is Margriet Kuiper van Pasmatch. Ze begeleidt, coördineert en geeft zelf ook veel workshops aan kandidaten.

“Onder de naam ‘Talent voor werk’ geven wij een uitgebreide training aan onze kandidaten. Wij trainen het voorbereiden op solliciteren in combinatie met empowerment. Het samenstellen van een kansrijke CV, het schrijven van een sollicitatiebrief en het zoeken en vinden van vacatures. Maar wij oefenen ook sollicitatiegesprekken. Wij proberen elke kandidaat ook wat verder te laten kijken dan alleen naar het werk dat hij of zij al deed. Vaak kunnen ze ook ander werk doen, maar zijn ze zich daar niet zo van bewust. De intercedenten helpen de kandidaten met een elevator pitch, een motivatiegesprek en natuurlijk met contacten met mogelijke werkgevers. Het is een heel pakket van dienstverlening en het blijkt te werken. Kijk naar de 400 plaatsingen door Pasmatch in 2015.”

“Waar ik echt blij van wordt? Kijk, er komen kandidaten binnen, omdat ze van de gemeente moeten. Die willen wij van ‘geen zin’ en ‘ik kom hier niet voor mezelf’ omturnen naar gemotiveerd voor een nieuwe baan. Wij willen hun mindset veranderen. Niet opgelegd door professionals, maar wel door professionals op weg geholpen. Wij hebben er echt lol in om hen handvatten te geven om weer werk te zoeken en te vinden. Dat de kandidaten weer zelfvertrouwen krijgen en weer gemotiveerd zijn om er zelf weer wat van te maken. Ze komen uit een lastige periode. En ik begrijp ook dat ze in het begin nog mopperen op werkgevers en de gemeente. Maar als ze hier gemotiveerd weg gaan naar een baan bij een werkgever, ja, dat is ons feestje!”

“De kandidaten worden niet op een schoolse manier getest.”

Martin Hasselbaink
Teamleider Schakellocatie
Pasmatch

“Wat wij doen is werkzoekenden uit de bijstandsgroep in de praktijk testen op hun werknemersvaardigheden. Dit is een onderdeel van het assessment waarmee we ieder traject Werken aan Werk starten. Ze krijgen eerst een groepsintake bij de assessmentafdeling van Pasmatch. Daarna wordt per persoon bepaald of direct een baan kan worden gezocht of dat meer onderzoek nodig is. Als er meer onderzoek nodig is, dan komen ze bij ons. In een periode van zes weken doen ze enkele dagdelen per week eenvoudig productiewerk. Wij kijken dan hoe de kandidaat scoort op 17 competenties. De kandidaat vult het scoreformulier ook zelf is. Wij hopen natuurlijk dat de scores door hemzelf en door ons gelijk zijn. Als er een afwijking is, dan bespreken we dat met de kandidaat. In het algemeen verloopt dat goed, hoor.” Aldus Martin Hasselbaink van de Schakellocatie.

De praktijktesten bij de Schakellocatie zijn dus volledig gericht op het in beeld brengen van de competenties van de kandidaat. Die competenties zijn onder andere: nauwkeurigheid, doorzettingsvermogen, stressbestendigheid, maar natuurlijk ook samenwerken en assertiviteit.

“De Schakellocatie is eigenlijk een vrij normaal werkbedrijf. De kandidaten worden niet op een schoolse manier getest. Ze zijn productief aan het werk, doen gewoon opdrachten, werken

lekker samen. Dat is ook de beste manier om de competenties in beeld te brengen. Natuurlijk moeten ze ook wel een aantal vragenlijsten invullen. We willen goed in beeld krijgen wat hen drijft, waar hun interesses liggen en hoe flexibel ze zijn.”

Wat bepaalt nou het succes van de Schakellocatie binnen de Pasmatch dienstverlening? Martin: “Nou, wij staan gewoon tussen de mensen. Wij werken mee, wij werken in één team samen, ook de begeleiders. We luisteren. Ze worden gezien, gehoord en gerespecteerd. En misschien wel net zo belangrijk: als ik iets aan een kandidaat beloof, dan kom ik dat ook na. In een grote organisatie moet je wel eens een beetje ongehoorzaam zijn om iets te bereiken, maar dat doe ik altijd alleen maar om die kandidaat te helpen om verder te komen. Ze moeten geen drempels of negatieve prikkels hebben. En ik ben blij als ik later hoor dat ze een passende baan hebben gevonden.”

maatschappelijk actief te worden. Tot slot gaat Pasmatch zich ook richten op de invulling van banen voor mensen die in aanmerking komen voor de nieuwe voorziening beschut werk in de Participatiewet. Voor 2016 is de ambitie om tien nieuwe beschutte werkplekken te creëren.

De re-integratie naar werk levert meer op dan 'alleen' een baan. Mensen die vanuit een uitkeringssituatie weer aan het werk gaan zijn minder vaak eenzaam of maatschappelijk geïsoleerd. Zij winnen aan eigenwaarde en zijn meer zelfbewust en trots. Uit statistieken blijkt overduidelijk dat het beroep op zorg en welzijn bovendien sterk afneemt bij een overgang van een uitkering naar werk.

De activiteiten van Pasmatch bestaan voor een belangrijk deel uit het geven van trainingen. Na het doorlopen van trainingen kijken veel deelnemers anders naar de arbeidsmarkt, maar ook naar de eigen rol van mensen. Veelgehoorde opmerkingen in het begin van de trainingen zijn: "Er is toch geen werk voor mij.", "De maatschappij zit niet op mij te wachten.", "Ik ben te oud." Enzovoort. Na twee maanden training en de uitstroom van een aantal mensen die de trainingen voortijdig hebben verlaten voor concrete banen, zijn de opmerkingen heel anders: "Je moet je kwaliteiten kennen.", "Er is meer mogelijk dan je denkt." En "Volhouden en optimistisch blijven." Praktische vaardigheden, veel informatie, een

actuele Curriculum vitae, maar vooral (meer) zelfvertrouwen maken de deelnemers kansrijker in het vinden en behouden van betaalde banen.

Wat zijn de highlights?

Gedurende het gehele jaar heeft Pasmatch zich ingezet voor re-integratie naar werk van bijstandsgerechtigden en andere doelgroepen. Bijzondere activiteiten of 'mijlpalen' betroffen onder meer:

- De organisatie van een succesvolle banenmarkt.
- Prolongatie van het Blik op Werk-keurmerk. Deze is uitgebreid met een extra ster.
- Uitvoering van een project voor allochtone vrouwen.
- Deelname aan het project Haarlemse Keten in samenwerking met de gemeente Haarlem en zorginstellingen, gericht op leerwerkplekken van 2 tot 5 dagdelen met als doel werkervaring opdoen, een goed dagritme ontwikkelen, realiseren van persoonlijke groei en uitbreiding van sociale vaardigheden.
- Continuering van de subsidie vanuit ESF, waarbij inmiddels vastgesteld kan worden dat deze subsidie een vast onderdeel is geworden van de werkwijze en financiering van Pasmatch.

Werkgevers Servicepunt

Pasmatch is (samen met UWV) partner van het Werkgevers Servicepunt (WSP) Zuid-Kennemerland. Deze deel-

name onderstreept de al jaren gekoesterde, goede samenwerking tussen Pasmatch, de sociale diensten in de regio en de werkgevers.

Participatiewet

Het jaar 2015 stond verder vooral in het teken van de invoering van de Participatiewet en de inrichting van de ar-beidsmarktstructuur met (in deze wet voorziene) regionale Werkbedrijven, Werkpleinen en Werkgevers Service-punten. Pasmatch heeft op diverse momenten een actieve inbreng kunnen hebben in discussies over de meest gewenste en effectieve inzet van instrumenten ten behoeve van re-integratie en participatie. Het is belangrijk om te laten zien welke mogelijkheden er zijn voor bemiddeling naar werk, ook voor mensen die al langer geleden uit het arbeidsproces zijn uitgevallen of waarvoor geldt dat zij een arbeidsbeperking hebben.

Prijs voor Sociaal ondernemen

In oktober 2015 is voor de negende keer de Prijs voor Sociaal ondernemen uitgereikt aan een werkgever die zich uitmuntend inzet voor het aan het werk helpen en houden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In deze wedstrijd ligt de beoordeling bij een onafhankelijke jury. Mathot Medische Speciaalzaken in Haarlem was de prijswinnaar 2015 (zie foto prijsuitreiking op pagina 9).

3. Werkdag b.v.

Dagbesteding gericht op persoonlijke ontwikkeling

Wat doet Werkdag?

De kernactiviteit van Werkdag betreft het organiseren en aanbieden van extramurale dagbesteding aan cliënten met uiteenlopende achtergronden. Het gaat onder meer om mensen met een licht verstandelijke handicap, om GGZ-cliënten en om cliënten met een maatschappelijke beperking. Werkdag organiseert op maat toegesneden dagbestedings-activiteiten. Deze hebben voornamelijk het karakter van arbeidsmatige dagbesteding. In opdracht van de gemeente Zandvoort is het project De Verbeelding van start gegaan. Deze richt zich op dagbestedings-activiteiten waarbij het perspectief op doorontwikkeling naar werk niet het meest belangrijk is. Werkdag richt zich op mensen uit de Wmo-doelgroep, kandidaten die door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid van Haarlem en Zandvoort worden aangedragen. Vaak is er sprake van de multi-problematiek, een combinatie van geen werk met sociale, financiële en/of psychische problemen.

Werkdag richt zich in grote lijnen vooral op deze drie activiteiten:

- Bieden van arbeidsmatige dagbesteding aan uiteenlopende doelgroepen.
- In het project De Verbeelding in Zandvoort betreft dit niet-arbeidsmatige dagbesteding.
- Arbeidsmatige dagbesteding in samenwerking met andere zorgaanbieders.

Begin 2015 is de aftrap gegeven voor het project De Verbeelding, op initiatief van de gemeente Zandvoort. Dit project kenmerkt zich als een netwerkorganisatie waarin wordt samengewerkt met diverse partners in Zandvoort aan de ontwikkeling van een ketenaanpak voor kwetsbare burgers. Door het creëren van dagbestedings- en werkervaringsplekken kunnen cliënten uit de doelgroep van de WMO of Participatiewet leren en werken en zo mogelijk toegeleid worden naar (betaald) werk.

Activiteitencentrum Vinci-Fair is gevestigd in de Haarlemse Meerwijk, onder één dak met dagrestaurant Vinci-Food van Leerwerkbedrijven Kennemerland (Perspectief). Vinci-Fair herstelt kleding ten behoeve van de verkoop in de eigen winkel. Daarnaast worden diverse andere activiteiten ontplooid zoals het wassen en strijken van kleding, het verrichten van naaiwerk, licht administratieve klussen en hand- en spandiensten in de wijk. Met Vinci-Food wordt ingezet om voor de wijk een centrale ontmoetingsfunctie te creëren, waarmee de maatschappelijke samenhang en sociale kwaliteit van leven voor veel mensen in de wijk wordt bevorderd.

Hoe doet Werkdag dit?

De activiteiten van Werkdag spelen zich voor een belangrijk deel af op het snijvlak van de Wmo, de Wet langdurige zorg (Wlz), de Participatiewet en de sociale werkvoorziening.

Er is daarom sprake van diverse samenwerkingsrelaties met in de regio actieve zorg- en werkinstellingen.

Vinci-Fair is een sociale onderneming en een samenwerkingsproject van Heliomare, de Hartekamp Groep, RIBW KAM en Werkdag. Het samenwerken van medewerkers met een verschillende achtergrond is binnen Vinci Fair zeer succesvol. Ook medewerkers van andere organisaties zijn welkom bij Vinci Fair. In dit project wordt, door het aanbod van arbeidsmatige dagbesteding, aan medewerkers een nieuwe kans geboden. Medewerkers leren vaardigheden aan en maken een volgende stap als de tijd rijp is. Dat kan zijn als vrijwilliger, stagiaire of betaalde kracht.

Binnen Werkdag zijn in totaal 18 begeleidende professionals werkzaam, samen goed voor een formatie van 13,7 fte. De leiding wordt verzorgd door een manager, een teamleider en een bedrijfsleider met daarnaast professionele begeleiding van een activiteitenbegeleider, een jobcoach en een docent.

Welke resultaten levert het op?

Met deze formatie worden maar liefst 243 cliënten voorzien van uiteenlopende vormen van zinvolle dagbesteding. Ter ondersteuning van het palet aan activiteiten, maakt Werkdag gebruik van een aantal WWB-kandidaten die een werkervaringsplek hebben gekregen

“Natuurlijk met respect voor het individu, maar wel met een serieuze opdracht.”

Gerard Kuipers
Wethouder sociale zaken
Gemeente Zandvoort

Specialisme en maatwerk

“Ik zie als bestuurder een grijs gebied tussen de arbeidsmarkt en thuis zitten. Mensen die niet op eigen houtje of niet zo snel een gewone, betaalde baan kunnen vinden moet je als overheid helpen. Het mooiste is natuurlijk dat je hen begeleidt naar een betaalde job. Alle inspanningen zijn er op gericht om de competenties van mensen goed te onderzoeken en om werkplekervaring binnen de sociale ondernemingen op te doen. Daar hebben we in deze regio Paswerk en de Werkpas bedrijven voor in het leven geroepen. Wij vinden als Zandvoort dat zij goed geëquipeerd zijn om hierbij te helpen. Ze kunnen zich heel goed inleven in de doelgroep. Dat is echt een specialisme.” Aldus de Zandvoortse wethouder.

Verplichte tegenprestatie

“Wij hebben heel goed onderzoek gedaan naar ons bestand van werkzoekenden. Daarbinnen zijn sommige goed te bemiddelen naar een betaalde baan. Maar je hebt ook mensen die dat niet redden. De raad heeft besloten om de bijstandsgroep te activeren. Als er echt geen baan te vinden is, dan kunnen wij een verplichte tegenprestatie vragen. Natuurlijk met respect voor het individu, maar wel met een serieuze opdracht. Je kunt dan denken aan vrijwilligerswerk, maar ook aan werken binnen een buurtbedrijf.”

Omgaan met de doelgroep

Zandvoort is samen met Werkdag het project De Verbeelding gestart. Het doel is om inwoners met een beperking, dicht bij de eigen woonsituatie, een zinvolle dagbesteding te geven. Kuipers: “Het is zoveel mogelijk gericht op doorstroming naar de arbeidsmarkt. Bij Werkdag is vooral sprake van arbeidsmatige dagbesteding. Dus niet alleen maar bezighouden, maar vooral kijken of er voor iemand eenvoudig, maar passend werk is. Wij vinden het als gemeente belangrijk dat er maatwerk wordt geleverd. Bij de samenwerking met Werkdag is echt gelet op het omgaan met de doelgroep en hoe je individueel kunt ondersteunen naar werk.”

Sociaal actief

Op de ochtend van dit interview was de wethouder te gast bij een persoonlijk gesprek van een werkzoekende met een begeleider van De Verbeelding. “Ik heb daar weer ervaren dat je een-op-een in gesprek moet met mensen. Proberen te achterhalen waar de belemmeringen, maar vooral ook de mogelijkheden zitten. Bij de een zal dat uitmonden in een soort van baan; bij de ander misschien vrijwilligerswerk. In beide gevallen vraag je van mensen ook wat terug, maar je bent wel weer actief in de lokale samenleving. Heel belangrijk voor mensen en dus voor mij als wethouder.”

binnen het bedrijf en van drie vrijwilligers.

Werkdag biedt verder e-learning cursussen aan. In 2015 maakten onder meer 34 SW-medewerkers van Paswerk van dit aanbod gebruik en een (beperkt) aantal Pasmatch-kandidaten in het kader van toeleiding naar werk of andersoortige re-integratietrajecten.

In 2015 hebben 242 kandidaten in totaal 94.069 uur gewerkt binnen de arbeidsactiviteiten van Werkdag. Daarnaast zijn ruim 1.100 uren e-learning geboden aan kandidaten uit de SW en van Pasmatch.

Voor de meeste deelnemers en cliënten wordt ingezet op arbeidsmatige dagbesteding. Daarmee blijft de mogelijkheid van een doorstroom naar werk, in allerlei denkbare vormen, open. Deze doorstroom wordt - voor wie daarvoor in aanmerking komen - ook gestimuleerd en ondersteund. Het maatschappelijk resultaat is daarom voor een deel van de cliënten een verkorting van de afstand tot werk en voor een ander deel is de meerwaarde gelegen in de activiteit zelf. Door een zinvolle dagbesteding met goede begeleiding kan iemand zijn of haar leven weer beter op de rails krijgen en structureren. Een beroep op zorg blijft soms nodig, maar van de zinvolle dagbesteding gaat wel een merkbaar positief effect uit in de zin van een beperking van het beroep op allerlei vormen van bijkomende zorg. In 2015 zijn vijf kandidaten doorgestroomd naar

betaald werk. Daarnaast zijn er tien kandidaten aangemeld voor het doelgroepregister (dat van belang is voor de landelijke banenafpraak en de Quotumwet).

Wat zijn de highlights?

De activiteiten van Werkdag in 2015 zijn te divers en uitgebreid om uitputtend te beschrijven. Een aantal highlights biedt een indruk van waar de mensen van Werkdag mee bezig zijn.

Vinci-Fair is een belangrijk speler geworden in Schalkwijk wat betreft het wijkgerichte aanbod van begeleiding bij werk voor diverse doelgroepen.

In samenwerking met de Snuffelmug is een kaarsenafdeling vormgegeven, waardoor er meer kandidaten in Schalkwijk maatschappelijk verantwoord en waardevol werk hebben.

Samenwerking met Maatschappelijke Opvang in Hoofddorp. Alle kandidaten krijgen daar een intake voor een arbeidsparticipatietraject, waarna binnen twee weken kan worden gestart binnen Werkdag.

Aansluiting van twee kandidaten op het 3D Makers Zone op het Haarlemse bedrijvenpark Waarder-polder. Zij werken daar nu op locatie.

Werkdag heeft in het afgelopen jaar op enkele nieuwe terreinen samenwerking gezocht met de in de regio actieve zorginstellingen.

Dit heeft geresulteerd in samenwerking op het gebied van grafische activiteiten en het verbeteren van de activering naar werk voor mensen met psychische problematiek. Partners zijn de Hartekamp Groep, RIBW en ROADS.

In samenwerking met de Cliëntenraad is een klanttevredenheids-onderzoek uitgevoerd. Dit heeft de basis gevormd voor het formuleren van nieuwe speerpunten voor verbetering van de zorg en ondersteuning naar werk.

Een andere highlight die niet onvermeld mag blijven, is de opzet van een afdeling elektronicaherstel binnen Werkdag in samenwerking met het kringloopcentrum. Inmiddels zijn er meerdere kandidaten aan het werk.

Voor Werkdag is het positief om te merken dat gemeenten het steeds belangrijker vinden om de arbeidsparticipatie van kandidaten met allerlei beperkingen (variërend van psychische problematiek tot een verstandelijke beperking of verslavingsproblematiek) te bevorderen. Het idee dat 'werk de beste vorm van zorg' vormt, wint terrein, waarbij dit niet wil zeggen dat voor veel deelnemers aan de activiteiten van Werkdag zorg niet alsnog blijvend nodig is. Wel is zichtbaar dat door participatie in het arbeidsproces de omvang van de zorg kan verminderen. Bij het bedrijf Werkdag en bij het project De Verbeelding is de ervaring in 2015 dat de gemeenten de

“Als je talent goed matcht met werk, dan kan je echt een gelukkiger mens worden.”

Caroline van den Broek
Bedrijfsleider Vinci-Fair

“Wij doen hier nogal wat bij Vinci-Fair. We hebben een winkel met kleding, schoeisel en hebbedingetjes. Wij verzorgen koffie en lunch voor gasten in Vinci-Food (van Perspectief, red.). Er is een naaiatelier en wij verzorgen de schoonmaak van het hele gebouw Vinci 73. Het is arbeidsmatige dagbesteding, zoals wij dat noemen. Proberen de talenten van mensen naar boven te halen en te verbinden met nuttig werk.”

We spreken Caroline van den Broek, sinds anderhalf jaar bedrijfsleider op deze locatie. Vinci-Fair is een leerwerkbedrijf in gebouw Vinci 73 in de Haarlemse Merenwijk. Het zit met een aantal wijkgerichte bedrijven en activiteiten bij elkaar onder één dak. Er werken 30 mensen onder de vlag van Werkdag aan arbeidsmatige dagbesteding, met twee stagiaires en vier personen begeleiding en leiding. Veel van hun activiteiten worden op zes dagen van de week gedaan. Vinci-Fair is van samenwerkende partners. Naast Werkdag zijn dat de Hartekamp Groep, RIBW KAM en (tot en met 2015) Heliomare.

“Ik zeg wel eens dat onze mensen van een sociaal isolement terecht komen in volwaardig meedraaien in de maatschappij. Kijk, iedereen heeft talenten. De kunst is alleen om die te ontdekken en tot bloei te laten komen. Er zitten hier mensen met heel diverse achtergronden. Wat ons bindt is dat wij het de gasten, de klanten en andere mensen naar de zin willen maken.

En wat wij willen is dat het werk dat wij bieden en de verbindingen die wij leggen hen daarbij helpen. Als je talent goed matcht met werk, dan kan je echt een gelukkiger mens worden. Alleen werk is niet genoeg. Talent dat niet benut wordt ook niet. Door samen te werken in een leerwerkbedrijf als Vinci-Fair kun je veel bereiken.”

aangeboden faciliteiten en gepleegde inzet waarderen. Gemeenten zijn zeer druk met de overname van taken vanuit AWBZ naar de Wmo en de nieuwe manier van werken die daarbij wordt nagestreefd. Bij deze transitie en transformatie bieden Werkdag als bedrijf en De Verbeelding als project concrete oplossingen voor mensen die tot voor de gemeenten nieuwe doelgroepen behoren.

Tegenover deze voor Werkdag positieve ontwikkeling staat de zorg dat zorginstellingen zich onder druk van bezuinigingen meer gaan terugtrekken op hun corebusiness (wonen en behandelen van cliënten) en minder geneigd zijn tot het aangaan van samenwerkingsverbanden op het snijvlak van arbeid, dagbesteding, zorg en soms onderwijs.

4. Leerwerkbedrijven Kennemerland b.v.

Perspectief voor risicojongeren

Wat doet Perspectief?

Leerwerkbedrijven Kennemerland is ontstaan uit de vier leerwerkbedrijven die voorheen lange tijd bekend stonden als de leerwerkbedrijven van Bureau Jeugdzorg Noord-Holland. Deze leerwerkbedrijven hadden een belangrijke functie in de aanpak gericht op het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De doelgroep bestond en bestaat nog steeds voornamelijk uit jongeren die de school hebben verlaten of dreigen te verlaten, geen diploma en/of startkwalificatie bezitten en geen uitzicht hebben op regulier werk. Feitelijk bieden de leerwerkbedrijven een laatste kans aan deze jongeren om duurzame zelfredzaamheid te realiseren. Door de heroriëntatie op de haar kerntaken, was Bureau Jeugdzorg genoodzaakt de leerwerkbedrijven over te dragen. Sinds 1 januari 2011 zijn de leerwerkbedrijven actief onder de paraplu van eerst Paswerk en (na de splitsing) Werkpas Holding. De vennootschap Leerwerkbedrijven Kennemerland hanteert in het handelsverkeer de naam Perspectief (Leerwerkbedrijven).

Perspectief bestaat vijf zelfstandig functionerende ondernemingen:

- Restaurant De Ripper
- Restaurant De Kloosterkeuken
- Vinci-Food
- Bouwbedrijf Adriaan
- Scheepswerf Chinook.

Daarnaast worden jongeren opgeleid binnen de zorg en groenvoorziening. Voor deze

laatste branches is geen zelfstandig leerwerkbedrijf opgericht, maar zijn samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met Amie (aanbieder van zorg in het zuiden van Kennemerland) en Paswerk Groen. Met deze grote diversiteit aan soorten leerwerkbedrijven en -activiteiten kan Perspectief in beginsel aan de meeste jongeren een traject bieden dat voldoende aansluit bij hun interesses en kwaliteiten.

Hieronder wordt elke component concreet uitgewerkt.

Component onderwijs

De dagbesteding van de Perspectiefjongeren is bij aanvang van een traject vaak problematisch. Deze jongeren hebben weinig of verkeerde vrienden, een verkeerd dag- en nachtritme en soms justitieproblemen. Door het middel onderwijs in te zetten volgt aan het einde van de trajectperiode

Perspectief had in 2015 gemiddeld 60 tot 65 jongeren in traject.

Leerbedrijf	In traject 1-1-2015	Deelnemers instroom	Deelnemers totaal in 2015	Deelnemers uitstroom	In traject 31-12-2015
De Adriaan	10	8	18	6	12
Chinook	11	12	23	10	14
Kloosterkeuken	15	7	22	8	14
Vinci-Food	8	5	13	7	6
De Ripper	15	4	19	6	13
Groen	1	1	2	1	1
Zorg	3	1	4	1	3
Totaal	63	38	101	39	62

Hoe doet Perspectief dit?

De werkwijze van de leerwerkbedrijven van Perspectief bestaat uit de gecombineerde inzet van de volgende vier componenten:

1. De onderwijscomponent.
2. De zorgcomponent (incl. nazorg).
3. De werkervaringscomponent.
4. De arbeidsmarkttoeleiding-component.

van de jongeren een diploma en/of startkwalificatie, zodat de jongeren toegang kunnen krijgen tot werk en zo hun leven een positieve wending kunnen geven. Hierbij worden de leerlingen meestal ingeschreven bij ROC Nova College dat een deel van het onderwijs verzorgt en de kwaliteit monitort.

“We helpen 60 jongeren op weg naar werk.”

Merijn Snoek
Wethouder onderwijs
Gemeente Haarlem

Zicht op betaalde banen

“We zijn in december met een delegatie op werkbezoek geweest bij de scheepswerf Chinook van Perspectief Leerwerkbedrijven. Als je direct spreekt met leermeesters, maar vooral ook met leerlingen, dan weet je weer waarom je het allemaal doet. Zo’n leerling maakt je in een paar zinnen duidelijk dat hij met zo’n praktijkgerichte en kleinschalige opleiding weer zicht heeft op een leven met een betaalde baan. Wij doen er echt alles aan om hem klaar te maken voor een vak in het bedrijfsleven.”

Maatschappelijke opbrengsten

Merijn Snoek heeft onder meer onderwijs in zijn wethouders-portefeuille. Hij maakt de leerwerkbedrijven mede mogelijk, want de samenwerking met de gemeenten is onontbeerlijk. “Geld van het Rijk voor onderwijs, bijdragen van de gemeenten waar de jongeren wonen en extra bijdragen van het Europese ESF fonds. Het is elk jaar weer goed rekenen en op de kosten letten. Maar als wij het financieel en bedrijfsmatig goed kunnen runnen, dan zijn de maatschappelijke opbrengsten meer dan de moeite waard. Elke jongere die buiten de boot dreigt te vallen en die wij via Perspectief op een minimaal niveau kunnen opleiden, die komt er beter uit. Het voorkomt aantoonbaar terugval naar ongewenste situaties.”

Extra voorziening

“Ik vind een score van 80% die op mbo-1 niveau uitstroomt een mooi resultaat. Het geeft deze jongeren kans op een baan. Ik ben ook blij dat de gemeenten in de regio concreet mee doen. Als een jongere uit b.v. de gemeente Velsen bij een van de Perspectief leerwerkbedrijven komt, dan draagt Velsen bij.

De gemeenten beschouwen het als een extra voorziening om de betreffende jongeren te helpen bij het vergroten van de werkkansen. Een echte praktijkopleiding, kleine groepen en uitstekende begeleiding door ervaren leermeesters. Onze jongeren vinden in het algemeen snel een baan als wij hen met diploma afleveren en toeleiden naar een baan.”

Vooruitblik

Perspectief Leerwerkbedrijven heeft drie horecalocaties (De Ripper, De Kloosterkeuken en Vinci-Food), een bouwbedrijf (Adriaan), een scheepswerf (De Chinook) en een zorgproject (Amie). Snoek: “Ik hoop dat wij in 2016 kunnen uitbreiden met een groen-project en met het Ripperdahotel. Wat zou het mooi zijn om in het gebouw waar restaurant De Ripper zit een compleet hotelbedrijf als leerwerkbedrijf te kunnen hebben.”

Component zorg

Op het terrein van (geestelijke en fysieke) gezondheid is bij aanvang van een traject in de meeste gevallen sprake van beperkte zelfredzaamheid. Door de zorgstructuur (inclusief de nazorg) die de jeugdhulpverleners van Perspectief aan kunnen bieden verschuift het accent op dit domein naar dat van voldoende redzaam. Perspectief biedt ook trainingen in het kader van zorg. Het gaat onder meer om trainingen gericht op verslaving (Brijder), op agressie (de Waag), het versterken van sociale vaardigheden en het verminderen van faalangst.

Component werkervaring

De kern van een traject bij Perspectief bestaat uit directe training in het kader van werknemerschap. Jongeren doen ervaring op met 'echt werk' in de praktijk met een realistische bedrijfscultuur. Zij gaan aan de slag onder directe leiding van ervaren leermeesters en leren op deze manier een vak.

Component Arbeidsmarkttoeleiding

Bij aanvang van een traject is er vaak sprake van geen of onvoldoende inkomen. Bij het afsluiten van de trajectperiode stroomt het overgrote deel van de jongeren uit naar werk met inkomen.

Perspectief voert zijn taken uit met 27 medewerkers op een formatie van 19 fte's. De formatie is opgebouwd uit een beperkte staf en management van in totaal 3 fte's, 4 docenten, 2 jeugdhulpverleners en 13 leermeesters met daarnaast 3 vrijwilligers en 2 stagiairs.

Welke resultaten levert het op?

De integrale inzet van de hiervoor toegelichte 'werkzame ingrediënten' (onderwijs, zorg, werkervaring en arbeidstoeleiding) vormt de basis voor duurzame re-integratie van probleemjongeren die anders waarschijnlijk structureel zouden uitvallen uit school en arbeidsproces. Feitelijk wordt met de inzet van ervaren leermeesters, docenten en jeugdhulpverleners gewerkt aan het weer op de rit krijgen van het leven van risicojongeren. Perspectief is succesvol in deze ambitie. Liefst 85 procent van alle uitgestroomde jongeren in 2015 stroomde uit richting werk of school. Totaal gaat het om 39 jongeren, waarvan 6 doorstroonden naar re-integratie en 33 doorstroonden naar werk of vervolgopleiding.

In 2015 hebben de in traject genomen jongeren in totaal zo'n 50 diploma's en certificaten behaald, waaronder VCA en erkend lassen. De verdeling hiervan is: twaalf niveau 1, tien niveau 2, elf een certificaat, acht een VCA-certificaat en negen een lasdiploma.

Belangrijker nog dan deze diploma's en certificaten, is het feit dat jongeren vanuit een kansloze positie er toch in slagen om een opleiding of cursus met goed gevolg te doorlopen en mede daardoor enorm winnen aan geloof in eigen kunnen. Zij zien ook dat doorzetten loont. Dit alles betaalt zich terug in veel betere kansen op werk en een goede toekomst.

Wat zijn de highlights?

Perspectief is - samen met ROC Nova College - in 2015 erg druk geweest met de verbetering van de onderwijsprogramma's, zodat deze optimaal effectief blijven in de ambitie jongeren met een stapeling van problemen toch weer toe te leiden naar school of werk. De verbetering kreeg vorm door het nog meer integreren van praktijk en theorieonderwijs en nieuwe lesmaterialen en -methoden. Daarnaast heeft Perspectief de beschikking gekregen over extra hulpmiddelen, waaronder met name laptops. Tot slot is geïnvesteerd in de opleiding van leermeesters.

Een tweede verbeterambitie die in 2015 centraal stond, betrof de sociaal-psychische ondersteuning aan leerlingen. Belangrijk daarbij is dat trajectbegeleiders zoveel als mogelijk op de werkvloer en actief met de jongeren bezig zijn. De ballast in de vorm van administratieve beslommingen moet tot een minimum worden beperkt. Dit veronderstelt onder

meer dat Perspectief haar zaakjes op orde heeft wat betreft registratie en volgen van deelnemende jongeren.

De derde verbeterambitie voor 2015 richtte zich daarom op de implementatie van een deelnemersregistratiesysteem en een volgsysteem voor leerling-afwezigheid. Om de administratieve afhandeling verder te professionaliseren en de ballast voor de leermeesters en docenten zoveel mogelijk te beperken, is verder een procescoördinator aangesteld.

Bijzondere activiteiten en zelfs mijlpalen betroffen onder meer:

- Samenwerking naar aanleiding van de Wet passend onderwijs met het Leerplein en samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs.
- 30-jarig bestaan van Restaurant De Ripper.
- Uiteindelijk een gerechtelijke uitspraak waardoor het mogelijk is geworden om het complex waarin ook De Ripper zit, om te bouwen tot leerwerkhotel.

- Nieuwe samenwerking met Kenter Jeugdhulp na jarenlange samenwerking met Bureau Jeugdzorg.
- Start restyling restaurant De Kloosterkeuken.

“Deze jongeren komen bijna allemaal wel op de juiste eindbestemming: werk.”

Michel Kaspers
Leermeester De Chinook

“De Chinook is echt een leerwerkbedrijf. De combinatie van praktijk en theorie maakt ons uniek. We zijn geen normale onderwijsinstelling, maar we geven natuurlijk wel les. Elke dag weer koppelen we de theorie direct aan de praktijk. Voor veel leerlingen is de praktijkcomponent de sleutel tot succes. Wij geven cursussen lassen, heftruck rijden, het hijsbewijs. We werken toe naar diploma’s mbo 1 en 2. Is dat te hoog gegrepen dan bieden we een certificeringstraject aan. Een voorbeeld: met de lasdiploma’s MAG 1, MAG 2, TIG lassen en TIG aluminium kun je bij elke werkgever in de metaaltechniek aan de slag.” Michel Kaspers is de docent en een van de leermeesters van scheepswerf De Chinook. Het is een van de leerwerkbedrijven van Perspectief voor jongeren. Op dit moment doen 14 jongens de opleiding. Eén meisje is in aantocht; ze staat op de wachtlijst.

Over welke doelgroep hebben we het eigenlijk? Kaspers (al vanaf 1991 in dit vak) wil geen woorden als probleemjongeren of risicjongeren horen. “Het zijn gewone jongeren, maar in het huidige onderwijssysteem worden ze niet goed bediend. Vroeger zou deze groep naar de ambachtsschool zijn gegaan. In de praktijk kunnen ze hun ei hier kwijt. Al werkende krijgen ze behoefte aan theoretische kennis. Met een duidelijke, praktische aanpak en goede begeleiding komen deze jongeren bijna allemaal wel op de juiste eindbestemming: werk.”

De Chinook zit op het industrieterrein in IJmuiden, onder één dak met IJmuiden Metaal. Dat geeft synergie, zoals leren van andere vakmensen, omgaan met volwassenen, maar ook gebruiken van specialistische machines. De leerlingen werken aan de bouw van een schip, De Union. Kaspers: “Dat is een aansprekend project. Het komt wel vaker voor dat een leerling in zijn vrije tijd met een vriend of met ouders even komt kijken om het schip te laten zien!”

En waar wordt Michel Kaspers zelf blij van? Zijn antwoord past bij zijn enthousiaste praatstijl: “Wij zoeken en vinden voor elke leerling een oplossing. Inspelen op zijn persoonlijke interesses en eigenaardigheden. We pakken ze op en nemen ze één jaar of twee jaar mee, in de opleiding en in een groep. Wij horen bij de diploma-uitreiking vaak van ouders terug dat ze hier niet alleen een vak hebben geleerd, maar ook veel volwassener zijn geworden. Dat is toch het mooiste, dat ze dan direct met onze hulp een baan weten te vinden.”

5. Werkbedrijf Haarlem b.v.

Kringloopcentra en buurtbedrijven

Wat doet Werkbedrijf Haarlem?

Het Werkbedrijf Haarlem is ultimo 2014 opgericht en daarmee de jongste loot aan de stam van Werkpas Holding.

Het Werkbedrijf Haarlem bestaat uit de volgende onderdelen:

- Sorteren van kleding.
- Haarlems Kringloopcentrum Snuffelmug.
- Fietsdepot Haarlem.
- Buurtbedrijf Haarlem-Oost en Schalkwijk.

Het kringloopbedrijf biedt werkgelegenheid aan een brede doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De doelstelling is om de afstand tot de arbeidsmarkt van deze mensen te verkleinen door middel van ondersteuning, training of het bieden van een baan. Dit laatste is alleen het geval, indien iemand een Wsw-indicatie heeft. De verschillende onderdelen vervullen ook bredere, maatschappelijke functies. Zo heeft de Snuffelmug ook een rol als ontmoetingsplek voor buurtbewoners.

De kledingsorteeractiviteiten zijn ultimo 2014 van start gegaan. De opgehaalde en aangeleverde volumes vormen mede de basis voor het kringloopcentrum. Voor het verzamelen van de benodigde kleding wordt samengewerkt met Spaarnelanden, die de kleding binnen de gemeente Haarlem ophaalt.

De Buurtbedrijven Haarlem-Oost en Schalkwijk (samen Buurtbedrijf Haarlem) zijn vormgegeven in een samenwerkingsverband met de woningbouwcorporaties Ymere, Pré Wonen, Elan Wonen en de gemeente Haarlem. Het Buurtbedrijf Haarlem is een organisatie die de sociale activering en leefbaarheid in de wijk stimuleert. Het richt zich op het begeleiden van mensen die de verbinding met de samenleving (vooral als het gaat om werk) zijn kwijtgeraakt en daardoor tussen wal en schip vallen. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt leven vaak in een sociaal isolement. Daarbij is er vaak sprake van multi-problematiek, oftewel een stapeling van laaggeletterdheid, verslavingsproblemen, financiële kwesties en/of psychiatrische stoornissen.

De buurtonderneming is effectief in die zin dat de medewerkers een prettige werkomgeving wordt geboden waarin zij zich goed kunnen ontwikkelen. In 2015 hebben drie medewerkers na een langdurig verblijf in de bijstand - na bemiddeling door Pasmatch - via het buurtbedrijf een reguliere baan gevonden. Vier medewerkers met een zware verslavingsachtergrond zijn mede door het werk bij het Buurtbedrijf Haarlem weer helemaal op de weg terug.

Het Buurtbedrijf Haarlem is actief in Haarlem-Oost en Schalkwijk. De buurtonderneming bestaat uit twee onderdelen:

- Een wijkteam.
- Een dienstenteam.

Het wijkteam werkt voor bedrijven, instellingen en maatschappelijke organisaties tegen een marktconform tarief. Activiteiten richten zich op de openbare ruimte en het bevorderen van leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van wijkbewoners. Het wijkteam werkt onder meer in opdracht van woningcorporaties. Het dienstenteam voert klussen uit voor particulieren in Haarlem-Oost en Schalkwijk. Het gaat vaak om werkzaamheden in en om het huis, zoals tuinonderhoud, doe het zelfkluswerk, computerhulp en hulp bij verhuizingen. Buurtbedrijf Haarlem is opgericht om op langere termijn financieel zelfstandig te kunnen opereren door (naast de gegarandeerde werkzaamheden van de opdrachtgevers) ook opdrachten voor derden uit te voeren. Dit eindperspectief is geen vaststaand gegeven. Op dit moment wordt nagedacht over een doorontwikkeling naar een positionering als sociale onderneming, die op het snijvlak van de Participatiewet, de Wmo en de nieuwe Woningwet een belangrijke maatschappelijke rol vervult voor de medewerkers en de bewoners van Haarlem-Oost en Schalkwijk

Hoe doet Werkbedrijf Haarlem dit?

De verschillende onderdelen van het Werkbedrijf Haarlem kennen elk een eigen organisatie en werkwijze. Voor het kringloopcentrum is het belangrijk dat voldoende burgers of instanties goederen voor hergebruik aanbieden. Werkbedrijf Haarlem

“Het helpt allemaal om de stad leefbaar te hebben en te houden.”

Cora-Yfke Sikkema
Wethouder duurzaamheid
Gemeente Haarlem

Vliegende start Fietsdepot

“Het gehele beheer van het stationsgebied in Haarlem hield de gemoederen bij politiek en onder burgers aardig bezig. De groei van het aantal fietsen zet door. Tegelijkertijd liepen wij daar wat achter met de fietsparkeerplekken. Met de ondergrondse fietsenstalling onder het Stationsplein en de nieuwe fietsgevel aan de noordzijde van het station hebben we voorlopig voldoende capaciteit. Het doel is om de openbare ruimte nu schoon, heel en veilig te houden. Maar nu kunnen we eindelijk handhaven en optreden als dit nodig is.”

Verademing

“In het beheersplan is een rol weggelegd voor het Fietsdepot Haarlem. Daar worden de opgeruimde fietsen en de weesfietsen tijdelijk opgeslagen. Ik ben heel enthousiast over het complete traject van handhavers met app, digitale database, transport, het depot en de servicebalie. Er is door veel mensen hard gewerkt om het voor elkaar te krijgen. En dan is het een verademing om te ervaren dat het fietsdepot gaat werken waarvoor het bedoeld is.”

Klantvriendelijk

Sikkema: “Voor het beheer van het fietsdepot is nadrukkelijk gekozen voor het Werkbedrijf Haarlem, onderdeel van Werkpas. Ik ben heel tevreden over de professionele en klantvriendelijke aanpak. Een burger is natuurlijk niet blij als zijn fiets is weggeknipt.

Dat verplicht ons om het keurig netjes te organiseren en om de informatievoorziening top te laten functioneren. Een servicebalie, een website met een goede vindfunctie, klantvriendelijke medewerkers en zelfs een thuisbrengservice voor een tientje! Het helpt allemaal om de stad leefbaar te hebben en te houden. Daar is het allemaal om te doen.”

Sociale werkgelegenheid

De wethouder die én openbare ruimte én duurzaamheid in haar portefeuille heeft vindt hergebruik van weesfietsen en ook van inbeslaggenomen, maar niet opgehaalde fietsen belangrijk. Oude fietsen zonder eigenaar kunnen bij de fietswerkplaats van Werkpas en zusterbedrijf Paswerk worden opgeknapt voor een volgend leven. En de koppeling van sociale werkgelegenheid aan overheidstaken was in 2015 een van de redenen om het Fietsdepot Haarlem toe te vertrouwen aan Werkpas. “Het businessplan was haalbaar, de mensen zijn heel gemotiveerd en de eerste ervaringen zijn heel positief. Ik vind de start van het Fietsdepot Haarlem een van de hoogtepunten in 2015.”

“Nooit boos op ons, maar op de situatie.”

Coba van Soest

Voorvrouw Fietsdepot Haarlem

“Natuurlijk is het voor een inwoner van Haarlem niet leuk als zijn fout geparkeerde fiets wordt verwijderd. Maar de gemeente moest wel iets doen aan de overlast bij het station van fietsen op verkeerde plekken. Ik snap dat wel. Wat wij doen is de gemeente hierbij helpen. Alle fietsen die door Handhaving worden weggeknipt komen bij ons op het fietsdepot. Wij halen ze op. We zetten ze op het grote terrein. En dan is het wachten op de eigenaar.” Coba van Soest (38) is voorvrouw in het team van elf medewerkers die werken voor het Fietsdepot Haarlem.

De fietseigenaar meldt zich aan de servicebalie in Cruquius om zijn eigen fiets weer terug te krijgen. Op de vraag of ze boos zijn, antwoordt Coba: “Ja, soms zijn ze wel een beetje geïrriteerd. Ik snap dat ook wel. Het is ook niet leuk. Ze moeten een stukje reizen. Dat kost tijd en die hebben ze te weinig. Maar ze zijn nooit boos op ons, maar op de situatie. Wij helpen hen keurig. En ze snappen echt wel dat er iets moest gebeuren aan de overlast en dat de fiets zomaar ergens droppen niet meer kan.”

Wat er leuk is aan haar werk?

“Het is gewoon leuk dat de fietseigenaar gewoon zijn fiets weer keurig terug krijgt. Ondanks dat die niet netjes geparkeerd was. Mensen hebben iets met hun eigen fiets. Wegknippen en verwijderen is niet aardig, maar ze krijgen hem weer terug, hoor.

En dan zijn ze toch weer een soort van opgelucht. En ik heb veel vrijheid in mijn werk. Lekker veel buiten, zelfstandig werken, aardige collega's om mee samen te werken. En met het Fietsdepot Haarlem helpen wij een probleem in de stad Haarlem op te lossen.”

“Veel kleding komt weer bij mensen die het niet breed hebben.”

Joanne Jalimsing

Voorvrouw
Kringloopsorteercentrum

Winfred Aulbers

logistiek medewerker
Kringloopsorteercentrum

Joanne: “Wij krijgen hier kleding, schoenen, tassen, riemen en huisraad binnen. Dat moet allemaal gecontroleerd en gesorteerd worden. Mensen hebben geen idee om hoeveel het gaat, maar er komen hier echt tientallen rolcontainers en transportbakken per week binnen. Uit de kledingbakken via Spaarnelanden, van particulieren en van de kledingbanken. Wij wegen alles, wij openen de zakken en dozen en dan gaan we sorteren. De kleren en de schoenen worden gesorteerd op fracties. Er zit nog spul tussen dat wij winkelkwaliteit noemen. En er gaat een hoop weer de deur uit om opnieuw gedragen te worden.”

Winfred: “De dag vliegt hier echt voorbij. We werken met zo’n 20 mensen totaal, maar soms is het zo druk dat wij mensen van Flexkracht er bij moeten hebben. Stilstaan is er echt niet bij, want het blijft maar binnen komen. Wij vinden het echt een kunst om alles zo goed mogelijk te doen. Wij vinden het ook belangrijk dat de spullen weer hergebruikt worden. Veel kleding komt weer bij mensen die het niet breed hebben. In de Snuffelmug in Haarlem hangt alles dat nog goed te gebruiken is weer in de rekken. Da’s toch mooi!”

Het sorteercentrum biedt werk aan mensen die niet zo gemakkelijk een baan bij een werkgever zouden kunnen vinden. Joanne: “Als je bij ons binnenkomt, dan merk je dat er een goeie werksfeer is. Iedereen werkt gemotiveerd. Het werk is

leuk, hoor! Het werk moet natuurlijk klaar, maar er wordt echt ook veel gelachen. Een geintje tussendoor maakt de sfeer ontspannen.”

De geboren Surinaamse Joanne is de goedlachse ‘Leading Lady’ van de afdeling. Winfred verzorgt de logistiek en vervangt haar als ze er niet is.

sorteert de goederen, herstelt deze als dit nog interessant is en biedt de goederen dan aan voor verkoop. Trefwoorden zijn hergebruik en duurzaamheid. Wat niet kan worden verkocht, wordt gescheiden naar grondstoffen en door Spaarnelanden verwerkt.

Bij alle onderdelen samen zijn ruim 60 mensen werkzaam, in uiteenlopende soorten verbanden. Het gaat om 31 mensen met een baan in het kader van de Wsw (samen goed voor 24,3 fte) en 8 mensen die werken met een bijstandsuitkering. Daarnaast zijn 18 mensen werkzaam in het kader van dagbesteding en dragen nog eens drie vrijwilligers bij aan het Werkbedrijf Haarlem. De leiding en professionele begeleiding van de activiteiten ligt bij een bedrijfsleider en twee teamleiders.

Welke resultaten levert het op?

Er is in 2015 hard gewerkt door Werkbedrijf Haarlem en dat heeft ook belangrijke en zichtbare resultaten opgeleverd. Een zichtbaar resultaat is dat een groot kringloopcentrum is opgezet met een kleine groep mensen met weinig ervaring op het gebied van kringloop en retail. De aanlevering van goederen is ook in rap tempo op gang gekomen. De inzet is om (naast de omvang van het aanbod) ook een zo goed mogelijke kwaliteit te bieden. De activiteiten dragen substantieel bij aan sortscheiding en hergebruik van gebruikte goederen in de gemeente Haarlem.

Andere heel tastbare resultaten betreffen de investeringen in medewerkers, die voor de betreffende medewerkers én voor het bedrijf belangrijk zijn geweest. Zo heeft Werkbedrijf Haarlem in korte tijd diverse medewerkers zonder voorkennis van de betreffende werksoort kunnen opleiden tot gedegen krachten met kennis van zaken. Mede door deze investeringen en een relatief hoge mate van zelfredzaamheid, kan de begeleiding door professionals relatief zeer beperkt blijven. Daarnaast biedt Werkbedrijf Haarlem werk aan Wsw-medewerkers die vanuit de beschutte activiteiten van Paswerk de sprong naar detachering nog niet konden maken. Binnen de context van Werkbedrijf Haarlem b.v. is dit wel succesvol gebleken en is op individueel niveau veelal sprake van een grote sprong in persoonlijke ontwikkeling.

Enkele voorbeelden kunnen dit op treffende wijze illustreren. Zo is bij de kledingsorteeractiviteiten een medewerker met Asperger (een autisme variant) werkzaam die in het afgelopen jaar de afdeling gedeeltelijk is gaan coördineren. Voorheen was deze collega vooral gericht op de uitvoering van één specifieke taak zonder bijkomende, coördinerende taken. Daarnaast is bij dagbesteding een deelnemer actief die zich heeft doorontwikkeld tot voorvrouw. Ook bij het kringloopcentrum is er kans dat deze ontwikkeling zich op korte termijn zal voordoen.

Wat zijn de highlights?

De belangrijkste highlight in 2015 is feitelijk de oprichting van het Werkbedrijf Haarlem geweest ultimo 2014 geweest en de start per 1 januari 2015. Onvermijdelijk zijn daarbij de nodige opstartproblemen opgetreden, zowel organisatorisch als wat betreft het halen van de voorgenomen targets op het vlak van omzet en financieel presteren.

Eind 2014 is de vennootschap opgericht en zijn het kringloopbedrijf en de kledingsortering van start gegaan. De financiële resultaten over de eerste vier maanden zijn wisselend. Het kringloopbedrijf kwam later en moeizaam op gang, vooral door problemen bij de oplevering van het bedrijfspand aan de Surinameweg in Schalkwijk. De feitelijke opening van het kringloopcentrum was daarom niet in december 2014, maar pas in april 2015.

De goederendoorstroming vanuit het nieuwe kringloopcentrum is in 2015 goed op gang gekomen. Enkele cijfers kunnen dit illustreren. In de afgelopen tien maanden zijn 10.000 paar schoenen verkocht, 23.000 boeken en 41.000 kledingstukken. Om geschikte kleding en andere artikelen voor de verkoop te verzamelen, is door de kledingsorteerders in totaal 550.000 kilo kleding gesorteerd vanuit de inzamelingscontainers van de gemeente Haarlem. De activiteiten worden zeer gewaardeerd door bezoekers en klanten en overige geïnteresseerden.

Op Facebook heeft dit bijvoorbeeld al geleid tot meer dan 500 'vind-ik-leuks', een score waaruit grote lokale betrokkenheid en waardering blijkt.

Het jaar 2015 is een jaar dat wordt gekenmerkt door de economische crisis, die veel mensen nog steeds raakt. Mede daardoor is de aanbe-

den kwaliteit van goederen soms matig. Burgers geven weliswaar ruimhartig, maar het percentage bruikbare en voor verkoop geschikte goederen is relatief laag. Het feit dat mensen gul geven en de activiteiten waarderen, is een onderstreping van de ervaring in het algemeen dat de maatschappij zich steeds bewuster

wordt van zaken als duurzaamheid en de wenselijkheid van herstel en hergebruik van goederen. Dit bewustzijn levert goede perspectieven voor de kringloopactiviteiten van Werkbedrijf Haarlem.

Maatschappelijk jaarverslag 2015 Werkpas Holding b.v.

Cruquius, maart 2015

Het Maatschappelijk jaarverslag 2015 is een informatieve uitgave van Werkpas Holding voor aandeelhouders, bestuurlijke relaties, samenwerkingspartners, medewerkers en andere belangstellenden. Verspreiding op basis van controlled circulation. Oplage 250.

Productie

Redactie: Management bedrijven, Herbert ter Beek, Rob Wieleman

Eindredactie: Afdeling communicatie

Fotografie: Noortje Dalhuijsen, Jeroen van der Ham, Harry Herman, e.a.

Vormgeving en print: Paswerk Grafisch

Verspreiding: Business Post Kennemerland (vh. Paspost)

Copyright

De uitgever behoudt zich alle rechten voor. Aan de inhoud van dit jaarverslag is de uiterste zorg besteed, maar de uitgever kan helaas niet instaan voor de juistheid en volledigheid.

Contact

Werkpas Holding

Spieringweg 835, 2142 ED Cruquius

Postbus 297, 2130 AG Hoofddorp

023 54 34 767

